

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Lepida ars cognoscendi, quid æger comederit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

demum morbi genere laboraret; nisi fama ad magistrum peruenisset, qui eius inscitiam ac stuporem acerrimis verbis castigauit; eumque posthac non casu, sed ratione uti iussit. Arripuit dictum solers discipulus, & vocatus ad podagricum, palimpsestum inspexit, reperitque à magistro suo suatum capite dolenti ex catarrho, ut pedes lauaret. Bene est, inquit, contraria contrariis curantur. Magister meus capitis dolorem lotionem pedum sustulit, tu igitur, si pedum vis dolore leuari, caput laua. Voluit, credo, ei podagram in caput euocare. Cum ergo etiam hic se ridendum praeuisset, apud tertium existimauit, falli se non posse. Nam ad eum adierat, cui jam dudum magister suum dederat pharmacum, quo sumpto conualuit ægrotus. Recurrens ergo eodem morbo, idem ei pharmacum praeuuit, quo prius conualuerat. Sed sine effectu, non enim sensit remedium ægrotus, sed peius habebat. Admiratus ergo, qui factum esset, ut eadem medicina, quæ prius depulisset morbum, postea magis aggrauaret, cucurrit ad magistrum, & cum eo exposulauit, quod remedium sibi non bona fide patefecisset. Cui ille, Fateor idem fuisse pharmacum, sed ideò non profuit, quia ego non dedi. Indignatus magis discipulus, Ecquid, ait, manus mea æquæ est bona, ac tua? Æquæ bona, respondet magister, sed non æquæ docta; quia nondum didicit, quando, & quomodo danda sint pharmaca. Quæ profunt iuueni, nocent seni; quæ iuuant cælo tepido, lædunt frigido. Ad multas ars ista attendere debet mutationes. Hæc ubi audiuit discipulus, animum despondit, atque ex medico factus est cadauerum funerator, Diulus appellatus, ut homines innocentius sepeliret: quem aiunt etiam reliquis absurdis hoc addidisse, ut ex propria urina inspectione, de alienis morbis ariolaretur, putans, in medico, tamquam in speculo, omnes omnium affectiones relucere.

XIII.

Alter cum hoc de stupiditate certans, cum vidisset, magistrum suo ingens nomen accedere, ea causa, quia plerumque explorato venæ motu, dicebat, quid noxium æger comedisset. Hanc artem ab eo prece & pretio extorsit discipulus, sed sub arcani fide. Dixit ergo ei magister, se id non è vena, sed aliunde scire. Si enim cortices peponum, pomorum, nucum, zaporum, rapha-

raphanorum, ac similes quisquillas sub lectica videat, facile esse conijcere, quod ea æger degulârit. Lætus hac arte ingeniosus discipulus, cœpit & ipse eam profiteri, & exercere. Sed malè cessit ars, non bene applicata. Vocatus fortè fuerat ad agricolam decumbentem, cui rotundè dixit, non posse eum consequi sanitatem. Causam rogatus respondit, quod cibo inidoneo vteretur. Interrogatus porrò, quonam cibo? dixit, equum eum manducasse. Cachinnantibus ijs, qui aderant, maiorem præbuit ridendi causam, quando explicata dicti sui causa se se excusavit. Dixit enim, se ephippium sub lectica videre, utique de equo manducato illuc projectum. Tales medici, sine numero occurrunt, à quibus nec hominibus salus, nec DEO gloria provenit.

Est enim sint fabulæ, quas memoravi, an non infiniti occurrunt, qui se medicos profitentur? non solum illi, qui è scholis prodierunt medicorum, verùm etiam, qui rure nati litteras nullas didicerunt? Non enim iam loquar de circumforaneis, nec de illis, qui rem herbariam tractarunt, aut qui chartas aliquas remedijs plenas in foro scrutario emerunt & legerunt. Quæ anus tam est tremula, ut non audeat, etiam in periculosissimis morbis, medicinam polliceri? quæ ancilla, quis de trivio mendicus, aut Iudæus non consulit ægrotis? Ita vbiq; Asclepiades, aut Themison, aut aliquis Antonius Musa occurrit; ita putes in nullo non pago Cassios, Calpitunos, Aruntios, Albutios, Rubrios, Stertinius inueniri. Quam rem Gonella Italus, inter omnes sui tēporis sanniones & facetos homines primas tenens, Nicolæ Ferrariæ Duci aliquando luculentè demonstravit. Incidit quæstio, cuiusnam generis hominum, Ferrariæ, maxima esset multitudo? Ibi alij alios opifices arque artifices nominabant; quidam dicebant, plurimos esse mercatores; Gonella autem contendebat, numerum maximum esse medicorum; cùm tamen constaret, vix tres aut quatuor medicos esse in tota ciuitate. Ut igitur paradoxo sui veritatem confirmaret, altero die, ante fores templi consedit, non sine focalibus, & fascijs circa malas obuolutis. Quoniam autem notissimus erat in tota ciuitate, nemo in templum intrauit priùs, quàm interrogaret, Ecquidnam illi

XIV.

mal i